

L'historiador i filòsof Achille Mbembe, a la Universitat de Girona

Girona, 11 d'abril de 2024. La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona comptarà amb la visita del prestigiós historiador i filòsof **Achille Mbembe** (University of the Witwatersrand, Johannesburg), que impartirà les properes **Lliçons Ferrater Mora** els dies 22, 24, 25 i 26 d'abril (16.00h), amb quatre sessions que ha titulat "**THE EARTHLY COMMUNITY**".

Achille Mbembe és un dels grans noms del pensament polític contemporani. Ha tingut un paper fonamental en l'avenç de la reflexió sobre el racisme i els seus efectes en la subjectivitat, especialment a través del concepte "subjecte racial". El rebuig de Mbembe a totes les formes de racisme es fonamenta també en l'impacte que té la crisi climàtica sobre el sud global. Doctor en Història per la Sorbona, el prof. Mbembe es va especialitzar en ciències polítiques a l'*Institute d'Études Politiques* de Paris i actualment imparteix classes d'història i política al *Wits Institute for Social and Economic Research* (WISER) de la Universitat Witwatersrand de Johannesburg (Sud-Àfrica). Al llarg de la seva carrera ha estat professor visitant en algunes de les universitats més prestigioses del món com ara Yale, Berkeley, Columbia o Harvard i s'ha convertit en un intel·lectual de referència a escala internacional. Les seves obres han estat traduïdes a més d'una desena de llengües. És autor d'obres fundacionals del pensament postcolonial i la teoria política contemporània com ara *Necropolítica* (Melusina, 2011; publicat originalment el 2006), *Crítica de la razón negra* (Ned Ediciones, 2016/2013) o *Salir de la gran noche: ensayo sobre África descolonizada* (Bellaterra, 2021/2010). Més recentment ha publicat *Brutalismo* (Paidós, 2022) i *La comunidad de la tierra* (NED, 2024). En català hi ha traduït *Polítiques de l'enemistat* (Institució Alfons el Magnànim, 2019).

A banda de les seves contribucions al món acadèmic, Mbembe impulsa espais de debat intel·lectual i ciutadà al continent africà com ara els *Ateliers de la Pensée* de Dakar. **El juny vinent rebrà el prestigiós Holberg Prize 2024** pel seu treball innovador en els camps de la història i la teoria política ([Vegeu aquí la notícia](#) tal i com va sortir publicada a la *University of the Witwatersrand*, Johannesburg).

Les sessions tindran lloc a la **Capella del Roser de l'Església de Sant Domènec**, amb entrada pel claustre de la Facultat de Lletres de la UdG. L'accés serà gratuït però caldrà inscriure's prèviament per correu electrònic a l'adreça dir.cfm@udg.edu.

Com a complement a les Lliçons, també hi haurà dues activitats de gran interès. El **dimecres 25 d'abril**, a les 11.30h, la prof. **Sarah Nuttall** (University of the Witwatersrand, Johannesburg) farà una xerrada sobre "**On Pluviality: Reading for Rain in an Age of Multi-Crisis**" (Capella del Roser, església de Sant Domènec). El **dijous 26 d'abril**, a les 18.30h, el **prof. Mbembe** farà una conferència pública al **Centre Cultural La Mercè** sobre "**Notes on Race and Decolonization**". Aquesta conferència s'emmarca en l'acte de presentació de la nova **Càtedra d'Anàlisi i Acció Antiracista de la UdG**.

PROPERES ACTIVITATS DESTACADES

Aquest any 2024 serà excepcional per la Càtedra Ferrater Mora, ja que també han confirmat la seva presència tres prestigiosos intel·lectuals més:

- ✓ **Lliçons Ferrater Mora a càrrec de la professora Bonnie Honig (Brown University, USA)**, amb el títol **WORDPLAY: THE LANGUAGE AND POLITICS OF PERFORMATIVITY**, del 20 al 24 de maig de 2024. [Bonnie Honig](#) és *Nancy Duke Lewis* Professora de Cultura Moderna i Mitjans de Comunicació (MCM) i Ciències Polítiques a la Universitat de Brown, i (per cortesia) Estudis Religiosos (RS) i Estudis de Teatre i Performance (TAPS). La Prof. Honig treballa en teoria política, teoria feminista i teoria *queer*, política d'immigració, així com en l'àrea dels estudis cinematogràfics, els estudis clàssics, literaris, legals i culturals. És autora de diversos llibres, entre ells: *Political Theory and the Displacement of Politics* (Cornell, 1993, *Scripps Prize* al millor primer llibre, reeditat a l'edició del 30è aniversari, Cornell, 2023), *Democracy and the Foreigner* (Princeton, 2001), *Emergency Politics: Paradox, Law, Democracy* (Princeton, 2009, David Easton Prize), *Antigone, Interrupted* (Cambridge University Press, 2013), *Public Things: Democracy in Disrepair* (Fordham, 2017), *A Feminist Theory of Refusal* (Harvard, 2021) i *Shell Shocked: Feminist Criticism After Trump* (Fordham, 2021: una col·lecció de versions revisades dels seus escrits públics des del 2016).
- ✓ **Lliçons Ferrater Mora a càrrec de Joan Fontcuberta** (Barcelona), Tardor, 2024. Fontcuberta és un dels fotògrafs catalans amb més projecció internacional. Al llarg de la seva carrera ha rebut múltiples premis i distincions: Premi David Octavious Hill de la Fotografisches Akademie GDL d'Alemanya el 1988, Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres pel Ministeri de Cultura de França el 1994, Premi Nacional de Fotografia, atorgat pel Ministeri de Cultura d'Espanya el 1998, Premi Nacional d'Arts Visuals el 2010, Premi Nacional de Cultura 2011, Premi Nacional d'assaig de les Lletres Espanyoles 2011. El 2013 va rebre el Premi Hasselblad de Fotografia i el 2016 el Premi Ciutat de Barcelona en Assaig i Humanitats. L'any 2020 la Université Paris VIII li va concedir el títol de Doctor Honoris Causa. Fontcuberta exerceix també com a teòric de la imatge fotogràfica i com a editor fotogràfic, i ha impulsat la fotografia contemporània a través de nombrosos esdeveniments, jornades i exposicions. Va ser un dels fundadors de la revista PhotoVision (1980), una publicació bilingüe en castellà i anglès especialitzada en fotografia. Tant els seus treballs teòrics com fotogràfics plantegen d'alguna manera la qüestió de la veritat en la imatge fotogràfica i pública. De la seva fructífera i suggerent obra escrita podem destacar els assajos recents *Imatges latents* (Arcàdia, 2022) o *Desbordar el espejo: la fotografía, de la alquímia al algoritmo* (Galaxia Gutenberg, 2024).
- ✓ **Lliçons Ferrater Mora a càrrec d'Étienne Balibar** (París), Tardor 2024. Balibar, un dels filòsofs europeus més reconeguts de l'actualitat, farà un recorregut per tot el seu pensament, fortament vinculat a la tradició marxista que encara perviu en el pensament polític francès. Balibar és professor d'Humanitats a la Universitat de Califòrnia (Irvine) i catedràtic emèrit de Filosofia moral i política a la Universitat París-X. També imparteix classes a l'Institut Birkbeck per l'Estudi de les Humanitats, de Londres, al Centre Franco-Argentí d'Alts Estudis de la Universitat de Buenos Aires i al Centre de Literatura Comparada i Societat de la Universitat de Columbia, Nova York. És membre de la Lliga

dels Drets Humans a París i cofundador de la Facultat per a la Pau entre Israel i Palestina. És autor o coautor d'una gran quantitat de llibres, dels quals podem destacar els tres últims (tots ells publicats a l'editorial La Découverte): *Histoire interminable. D'un siècle à l'autre, écrits 1* (2020), *Passion du concept. Épistémologie, théologie et politique, écrits 2* (2020), *Cosmopolitique. Des frontières à l'espèce humaine, écrits 3* (2022).

- ✓ **Simposi Trias sobre 100 anys de la *Revista de Catalunya*.** IEC, Barcelona, 19 i 20 de juny de 2024

Cada any la Càtedra Ferrater Mora organitza un simposi sobre l'obra i la figura d'un pensador o intel·lectual destacat (si bé, no sempre prou conegut) de la història catalana moderna. Fins ara hem cobert una colla de personalitats, des de Josep Ferrater Mora fins a Federica Montseny o José M. Valverde, per dir-ne alguns. Des de fa un temps, els simposis dedicats a pensadors catalans s'anomenen Simposis Trias en reconeixement del patrocini que Galetes Trias fa a la Càtedra. Fruit d'aquestes trobades ha sorgit la col·lecció *Noms de la Filosofia Catalana*. L'últim volum és *Joan Roura-Parella. Pensament i pedagogia* (Documenta Universitaria, 2023). Aviat traurem també un llibre dedicat a Jaume Serra Húnter.

Doncs bé, la Càtedra Ferrater Mora centra aquest any el Simposi Trias en el centenari de la *Revista de Catalunya*, concretament sobre els aspectes relacionats amb el pensament –entès en un sentit ampli– que s'ha expressat o ha traspuat en les pàgines de la revista al llarg dels seus 100 anys d'història. Ens interessarà parlar dels articles que s'hi han publicat i dels autors que hi han escrit, tant en les primeres etapes de la revista després que fos fundada el 1924, com en l'etapa més recent de la “represa” a partir dels anys 80. I és que, d'alguna manera, les accidentades vicissituds i peripècies de la *Revista de Catalunya* són també les accidentades vicissituds i peripècies de l'«alta cultura» catalana.

El Simposi, organitzat conjuntament amb l'actual direcció de la *Revista de Catalunya* i el Memorial Democràtic, tindrà lloc a l'Institut d'Estudis Catalans (C/ Carme, 47, Barcelona) els dies 19 i 20 de juny de 2024.

Per a més informació:

[Joan Vergés Gifra](#)
[Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani](#)
Universitat de Girona